

NAKLÁDÁNÍ S BIOODPADY **V ČESKÉ REPUBLICE** **LEGISLATIVA A PODPORA VYUŽITÍ**

Jaromír Manhart

Odbor odpadů

Ministerstvo životního prostředí

Seminář Bioodpady a jejich využití, legislativa a praxe

19. března 2019

PSP ČR, Praha

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

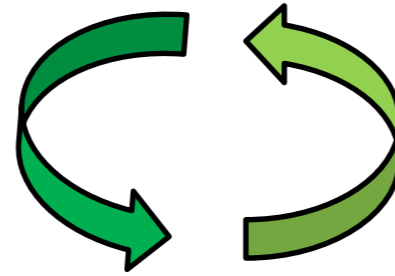
Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ

BIOODPAD

ZDROJ

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

SCHVÁLENÝ BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ – LEGISLATIVNÍ ČÁST

- ✓ **Balíček k oběhovému hospodářství** - změny odpadové legislativy byly publikovány v Oficiálním věstníku Evropské unie 14. června 2018 (platnost od 4. července 2018):
 - ✓ **Směrnice, která mění směrnici o odpadech - 2018/851/EU,**
 - ✓ **Směrnice, která mění směrnici o obalech - 2018/852/EU,**
 - ✓ **Směrnice, která mění směrnici o skládkách odpadů - 2018/850/EU,**
 - ✓ **Směrnice, kterou se mění směrnice 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností, 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech a 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních – 2018/849/EU.**

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ **SMĚRNICE O ODPADECH**

- ✓ **Směrnice o odpadech :**
 - ✓ **Priorita – komunální odpady a systémy tříděného sběru.**
 - ✓ **Posílení primárního tříděného sběru složek komunálních odpadů.**
 - ✓ **Definice** – komunální odpad, stavební odpad, biologický odpad, potravinový odpad, nikoli nebezpečný odpad, zasypávání, materiálové využití a další.
 - ✓ **Cíl pro recyklaci komunálních odpadů:**
 - ✓ **55 % v roce 2025, 60 % v roce 2030 a 65 % v roce 2035.**
 - ✓ **Povinné třídění bioodpadu – zavést do 31. 12. 2023.**
 - ✓ **Povinné třídění textilu – zavést do 1. 1. 2025.**
 - ✓ **Povinné třídění nebezpečných složek komunálních odpadů – zavést do 1. 1. 2025.**
 - ✓ **Prevence vzniku odpadů.**
 - ✓ **Potravinový odpad – zlepšení sledování, opatření k redukci, do konce 2023 návrh na cíl.**
 - ✓ **Požadavky na systémy rozšířené odpovědnosti výrobců.**
 - ✓ **Výpočtové metody úrovně recyklace a měřící bod pro recyklaci.**

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ **SMĚRNICE O SKLÁDKÁCH**

✓ Směrnice o skládkování odpadů:

✓ Priorita – výrazné omezení skládkování odpadů, zejména komunálních odpadů.

✓ 2 cíle omezení skládkování odpadů

✓ *Členské státy usilují o zajištění toho, aby od roku 2030 nebyl přijímán na skládku žádný odpad vhodný k recyklaci nebo jinému využití, zejména komunální odpad, s výjimkou odpadu, u něhož skládkování vede k nejlepšímu výsledku z hlediska životního prostředí v souladu s článkem 4 směrnice 2008/98/ES.*

✓ *Cíl pro skládkování komunálních odpadů – 10 % z produkce komunálních odpadů v roce 2035 bude možné uložit na skládku.*

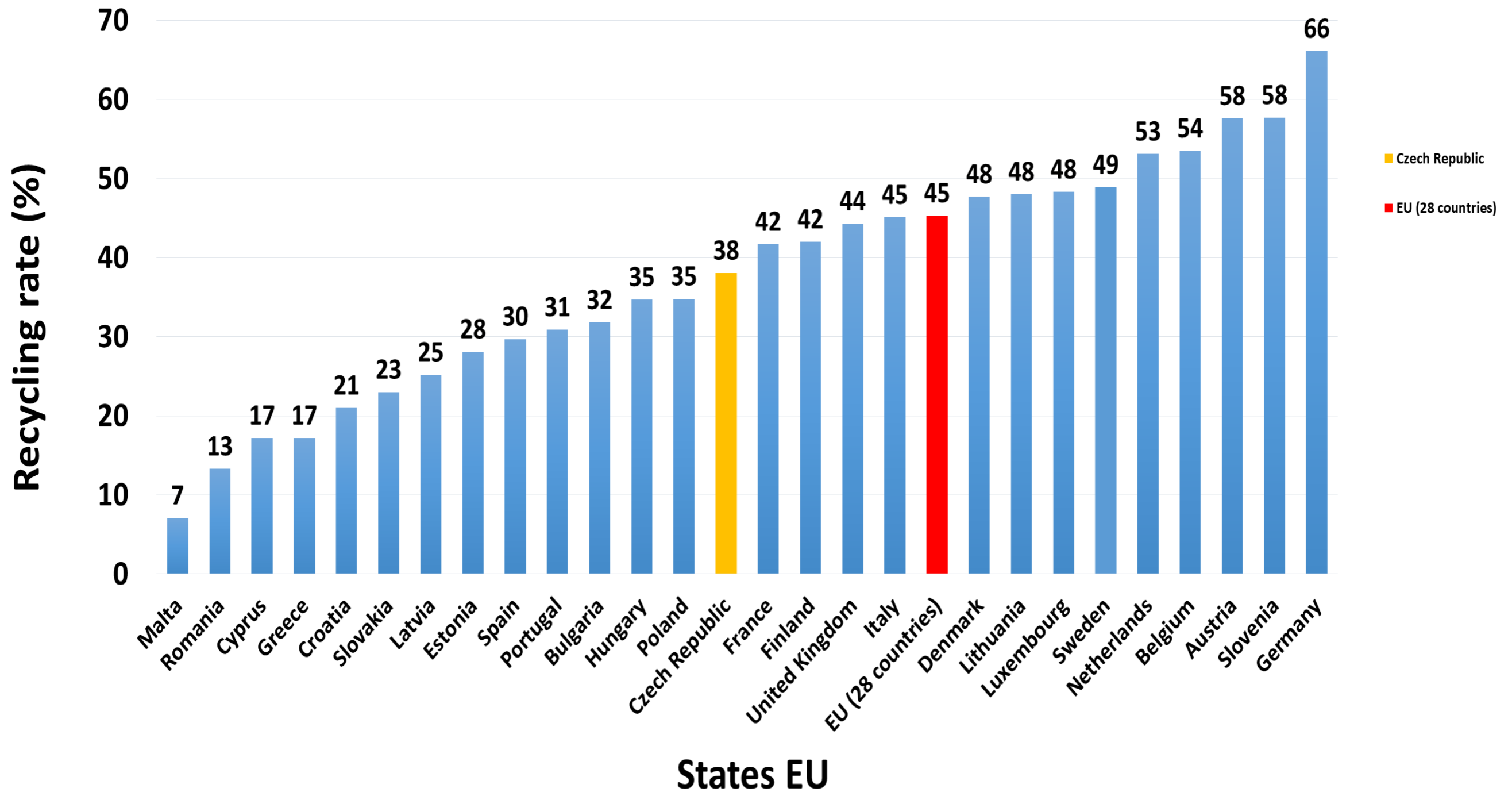

PŘIJETÍ NOVÉ LEGISLATIVY ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ ČR

- ✓ Změny evropských směrnic budou promítnuty do:
 - ✓ nového zákona o odpadech (již projednáván 2015 - 2017),
 - ✓ nového zákona o výrobcích s ukončenou životností (již projednáván 2015 – 2017),
 - ✓ novely zákona o obalech (bude nově připravena).
- ✓ Transpoziční lhůta **24 měsíců** (5. 7. 2020).
- ✓ Platnost – nejpozději červenec roku 2020 (vzhledem k transpoziční lhůtě).

Recycling rate of municipal waste in EU in the year 2016

Recycling of municipal waste in Czechia 2009 - 2017 and the new EU targets by 2035

NAKLÁDÁNÍ S BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÝMI ODPADY ČR PLATNÁ LEGISLATIVA

- ✓ **Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech**
- ✓ **Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady,**
- ✓ **Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady,**
- ✓ **Vyhláška č. 321/2014 Sb., o rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustředování složek komunálních odpadů**
- ✓ **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a provádí směrnice Rady 97/78/ES, pokud jde o určité vzorky a předměty osvobozené od veterinárních kontrol na hranici podle uvedené směrnice**

NAKLÁDÁNÍ S BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÝMI ODPADY ČR PLATNÁ LEGISLATIVA - ÚPRAVY

Úprava stávající legislativy s cílem

- ✓ Snížit skládkování BRKO
- ✓ Splnit cíle směrnice 1999/31 ES o skládkách odpadů.

1) 23.10. 2014 – novela zákona o odpadech č. 229/2014 Sb. Účinnost novely 1.1.2015.

Ustanovení § 17 zákona o odpadech zavádí povinnost pro obce zajistit místa pro oddělené soustředování BRKO a dalších složek KO.

2) 19.12.2014 – vyhláška č. 321/2014 Sb., o rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustředování složek komunálních odpadů. Účinnost vyhlášky 1.1.2015. Podrobnosti k realizaci povinností

3) 14. 9. 2018 – novela vyhlášky č. 321/2014 Sb., o rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustředování složek komunálních odpadů.

- od 1. 4. 2019 povinnost celoročně třídit BRO rostlinného původu
- od 1. 1. 2020 oddělené soustředování jedlých olejů a tuků

NAKLÁDÁNÍ S BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÝMI ODPADY ČR METODICKÉ POKYNY

- ✓ Metodický návod o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady podle stávajících právních předpisů
http://www.mzp.cz/cz/nakladani_s_biologicky_rozlozitelnymi_odpady_metodika
- ✓ Metodický návod- komunitní/obecní kompostárna
http://www.mzp.cz/cz/komunitni_obecni_kompostarna
- ✓ Materiál MŽP – Způsob sběru BRKO v obcích dle koncového způsobu využití
- ✓ Ministerstvo vnitra připravilo ve spolupráci s MŽP metodický materiál a právní výklad k problematice vydání obecně závazné vyhlášky obce, o stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem

NAKLÁDÁNÍ S BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÝMI ODPADY

Výsledky opatření :

- ✓ v provozu je cca 530 kompostáren

Množství vytríděných bioodpadů v ČR:

	2014	2015	2016	2017
Produkce BRKO tis.t.	429	530	739	772

V ČR roce 2016 vytríděno 70 kg bioodpadů na obyvatele

NAKLÁDÁNÍ S BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÝMI ODPADY

Množství vytríděných bioodpadů:

Důvody navýšení:

- ✓ vyhláška č. 321/ 2014 Sb., - povinnost odděleně soustřeďovat biologický odpad rostlinného původu
- ✓ v současné době prošla legislativním procesem novela vyhlášky (zavádí povinnost svozu bioodpadů i v měsících listopad až březen)
- ✓ zavádění „intenzivních způsobů třídění odpadů“ se zaměřením na svoz BRKO

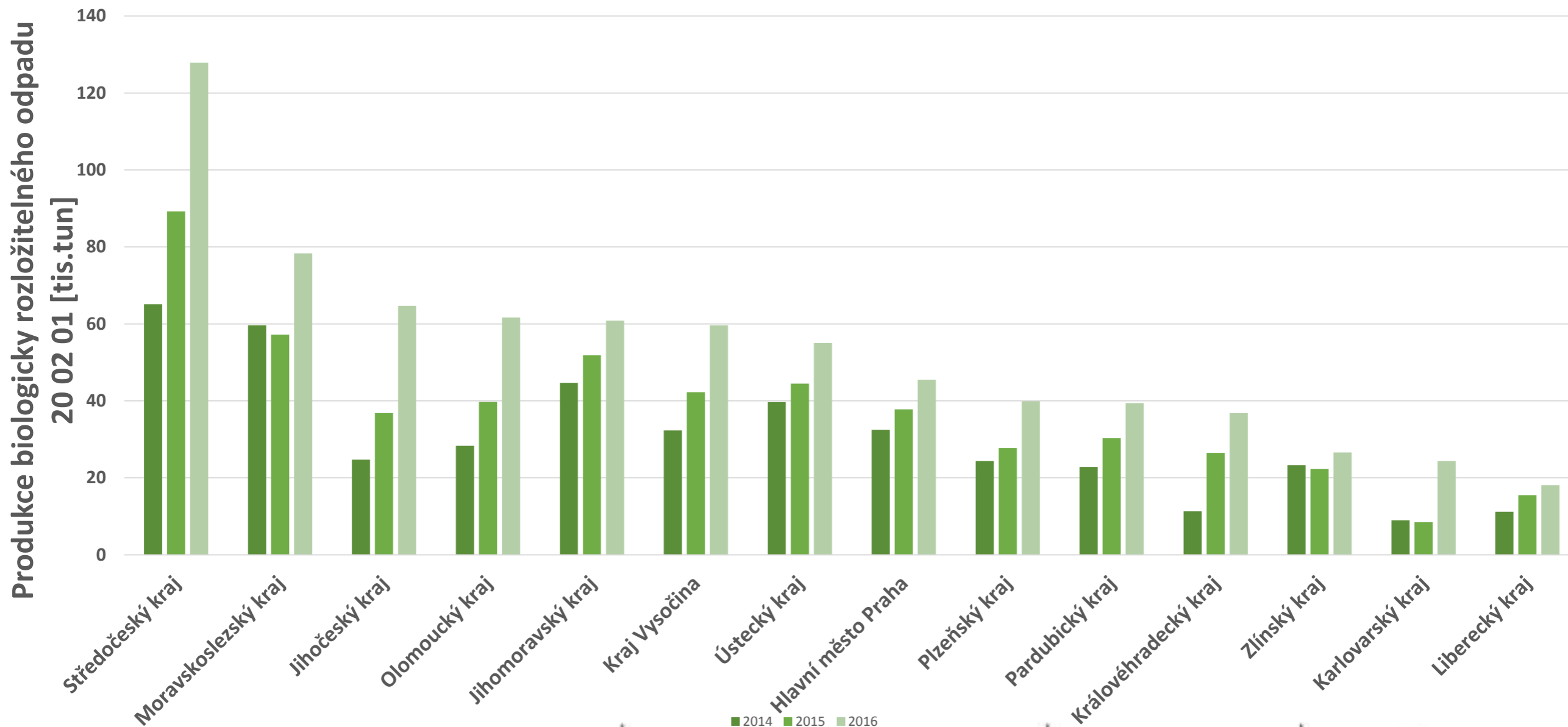

NAKLÁDÁNÍ S BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÝMI ODPADY

Množství vytríděných bioodpadů dle krajů:

Meziroční srovnání produkce biologicky rozložitelného odpadu

(20 02 01) 2014 - 2016, [tis.tun]

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

NAKLÁDÁNÍ S BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÝMI ODPADY

Třídění bioodpadů v obcích

- ✓ je nutno nastavit účinné systémy třídění odpadů – včetně bioodpadů (ekonomika nakládání s odpady, snížení množství odpadů ukládaných na skládky)
- ✓ dále je důležitá osvěta občanů z hlediska čistoty tříděných bioodpadů (problém znečištění plasty)
- ✓ osvěta o nepoužívání nadměrného množství herbicidů či jiných chemických látek při ošetřování zahrad
- ✓ provádění osvěty o významu třídění bioodpadů a aplikace kompostů na zemědělskou půdu

NAKLÁDÁNÍ S BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÝMI ODPADY

Kompostárny

- ✓ problémy z hlediska čistoty vstupů (plasty) – nutná komunikace s obcí
- ✓ případné nečistoty je nutno odstranit už na začátku zpracování (shodná praxe např. v Rakousku)
- ✓ z hlediska technologie je důležité dodržet dostatečnou vlhkost zakládky
- ✓ při budování nových nebo úpravě stávajících technologií je nutno pořizovat techniku na základě konzultace v provozu kde je již tato provozována
- ✓ problém odklonu od tradičních technologií k energeticky náročným
- ✓ zlepšit propagaci kompostů jako kvalitního hnojiva za účelem zvýšení odbytu (propagační materiály, polní pokusy shodně s ostatními hnojivy)

NAKLÁDÁNÍ S BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÝMI ODPADY - PODPORA

✓ Operační program pro životní prostředí 2007 - 2013

Prioritní osa 4 – Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží, oblast podpory 4.1 – Zkvalitnění nakládání s odpad

Podpořeno

- ✓ Kompostárny 599 projektů
- ✓ Bioplynové stanice 8 projektů

Dále byly podpořeny projekty pro:

Oddělený sběr odpadů	2330 projektů
Sběrné dvory	456 projektů

NAKLÁDÁNÍ S BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÝMI ODPADY - PODPORA

✓ Operační program pro životní prostředí 2014 – 2020

Prioritní osa 3 – Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika,

Specifický cíl 3.1 Prevence vzniku odpadů

Podpořeno

✓ Domácí kompostéry – 364 projektů

Specifický cíl 3.2 Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů

✓ Kompostárny 181 projektů

✓ Bioplynové stanice – 9 projektů

Dále byly podpořeny projekty pro:

Oddělený sběr odpadů – 651 projektů, oddělený svoz 48 projektů,

Sběrné dvory – celkově 208 projektů

PODPORA NAKLÁDÁNÍ S BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÝMI ODPADY

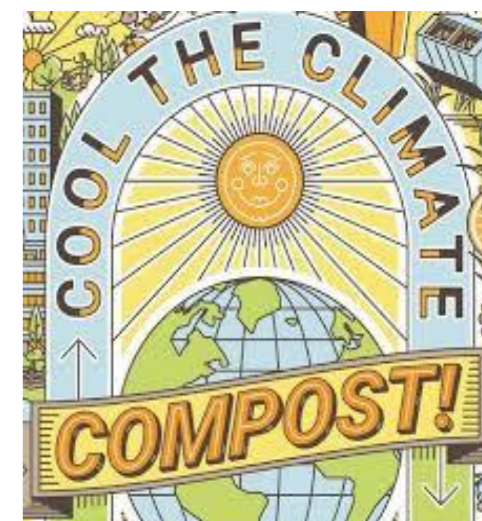
✓ Harmonogram výzev OPŽP 2019 – 2020

- ✓ 104. dotační výzva – SC 3.2 (podpora, sběrné dvory, oddělený sběr a svoz a BPS)
Příjem žádostí ukončen 28.2.2019
- ✓ 126. dotační výzva SC. 3.2 (vyhlášení 1.8.2019)
- ✓ 122. dotační výzva SC 3.1. Prevence vzniku odpadů
(plánované datum vyhlášení 2.3.2020)

NAKLÁDÁNÍ S BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÝMI ODPADY - ZÁVĚRY

- ✓ **Biologicky rozložitelný odpad jako prioritní tok odpadů – zdroj organické hmoty pro zlepšení kvality půdy v ČR.**
- ✓ **V ČR se značné množství biologicky rozložitelných odpadů stále skládkuje.**
- ✓ **Legislativní úpravy za účelem zlepšení nakládání s BRKO.**
- ✓ **Povinný celoroční sběr BRKO v obcích od dubna 2019.**
- ✓ **Od 2020 povinný sběr potravinových olejů a tuků.**
- ✓ **Podpora výstavby kompostáren zejména z OPŽP 2007 – 2013.**
- ✓ **Systematická podpora obcí z prostředků OPŽP.**
- ✓ **Podpora nákupu domácích kompostérů z prostředků OPŽP.**
- ✓ **V ČR dostatek kapacit kompostáren.**
- ✓ **Nutné přijetí nové legislativy pro další zlepšení situace.**
- ✓ **Nutná osvěta a propagace používání kompostů z BRO.**

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST

Jaromír Manhart

Odbor odpadů

Ministerstvo životního prostředí

267 12 2393, 725 786 420

jaromir.manhart@mzp.cz

